

תלמודו בידו

דף לח עמוד ב

א באיזה אופן קטן יכול להוציא גדול בברכת המזון ?

ב כיצד נהגו באמירת הלל בימי רבא שהיו בקיאים לקרות את ההלל בעצמם ?

ג העומד בתפילתו ושומע קדיש או קדושה מפי השליח ציבור, מה יעשה ?

א קטן שהגיע לחינוך וחייב לברך מדרבנן, מוציא את הגדול שאכל וכזית או כביצה פחות משיעור שביעה. כיון שגם חיוב הגדול אינו אלא מדרבנן.

ב 1. החזן אומר "הללוי-ה", והצבור שותק. ועונים אחריו "הללוי-ה", והחזן שותק. ומכאן שמצוה גם על הבקי לענות "הללוי-ה" אחר החזן בפתיחת ההלל.

2. החזן אומר את הפרק "הללו עבדי ה'" והצבור שותק, ועונים אחריו "הללוי-ה". להזכיר שאם גדול מקריא לשאינו בקי, יענה אחר כל דבר "הללוי-ה".

3. החזן אומר "הודו לה'" והצבור שותק, ואחריו עונים "הודו לה'". להזכיר שבראשי פרקים מי שאינו בקי אומר ראש הפרק עצמו, ולא "הללוי-ה".

4. החזן אומר "אנא ה' הושיעה נא", והציבור חוזרים ואומרים אחריו. להזכיר שאם קטן מקריא לגדול, עליו לחזור אחריו כל מילה ומילה.

5. החזן אומר "אנא ה' הצליחה נא", והציבור חוזרים ואומרים אחריו. ללמד שרשאי לכפול את פסוקי ההלל [שהרי הציבור יצאו כבר על ידי שמיעתם מהחזן כדין שומע כעונה, ואחר כך חוזרים וכופלים].

6. החזן אומר "ברוך הבא", והם עונים "בשם ה'". ללמד שאינו בקי ששמע וכוון לכו לציאת, יצא מדין שומע כעונה.

ג שותק באמצע התפילה ומכוון לכו לשמוע, והרי הוא כעונה. וחזור לתפילתו.